

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

ärinimi: Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS

registrikood: 12760791

tänavatalu nimi, F. Tuglase tn 12

maja ja korteri number:

linn: Tartu linn, Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihtnumber: 50094

telefon: +372 7387700

e-posti aadress: epj@epj.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	11
Bilanss	11
Kasumiaruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 4 Varud	15
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	16
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	16
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	17
Lisa 8 Kasutusrent	17
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 10 Võlad töövõtjatele	18
Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad	18
Lisa 12 Aktsiakapital	19
Lisa 13 Müügitulu	19
Lisa 14 Muud äritulud	20
Lisa 15 Kaubad, toore, materjal ja teenused	20
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 17 Tööjõukulud	21
Lisa 18 Tulumaks	21
Lisa 19 Seotud osapooled	21
Aruande allkirjad	23
Vandeauditori aruanne	24

TEGEVUSARUANNE

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS on 2014. aastal loodud äriühing, mis alustas reaalse tegevusega 2015. aasta alguses. Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS aktsiad kuuluvad riigile (valitsejaks Maaeluministeerium) 93,3%, Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistule 3%, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale 2%, Eesti Tõusigade Aretusühistule 1,5% ja väikeaktsionäridele eraisikute näol. Aktsiaseltsi põhitegevuseks on loomakasvatuse abitegevus (põllumajandusloomade jõudluskontrolli läbiviimine ja nende geneetilise väärtuse hindamine; piimakvaliteedi sõltumatu kontrollimine; kõrvamärkide väljastamine). Jõudluskontrolli teenust pakutakse piimaveise- lihaveise- ja seakasvatajatele.

Aktsiaseltsi tulud moodustuvad peamiselt loomapidajatele pakutavate teenuste eest võetavatest teenustasudest, lisaks aretusorganisatsioonidele ja piimatööstustele pakutavate teenuste teenustasudest ning ka riiklikest toetustest.

Tegevuste ülevaade

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS omab rahvusvahelise jõudluskontrolli komitee (ICAR) kvaliteedisertifikaat *ICAR Certificate of Quality* piimaveiste jõudluskontrolli valdkonnas, mis on kinnitus, et piimaveiste jõudluskontroll on tehtud kooskõlas rahvusvaheliste reeglite ja kokkulepitud tavade järgi ning saadud tulemused on usaldusväärsed.

2020. aastal toimus struktuurimuudatus, mille tulemusena ühendati endised andmetöötuse ja väliteenistuse osakonnad ühtseks klienditeeninduse osakonnaks. Muudatuse eesmärgiks oli viia klientide teenindamine ühte osakonda, et parandada infoliikumist ning klientide teenindamist. Aasta jooksul lahkus kolm töötajat, tööle naasis lapsehoolduspuhkusel olev töötaja ning seoses piimalabori töökoormuse suurenemisega võeti tööle uus töötaja. Töötajate arv oli 31.12.2020 seisuga 31.

2019. aastal alustati koostöös Fossiga uue võimaliku teenuse (somaatiliste rakkude diferentseerimine) ettevalmistamist. EPJ alustas andmete salvestamist andmebaasi ning Foss analüüsis EPJ poolt kogutud andmeid. 2020. aasta lõpuks olime valmis alustama uue teenuse pakkumisega.

Kui 2019. aasta aprillis katsetati pilootprojektina piimatööstustele teenuse pakkumist igal tööpäeval senise kahe päeva asemel, siis 2020. aasta keskel läksime üle uuele teenuse pakkumise süsteemile, mis osutus igati positiivseks.

Jõudluskontrolli tarkvarades jätkati piimaveisekasvatajatele mõeldud Vissuke igapäevast arendamist ning korraldati ka Vissukese kasutajatele koolitusi. Suurematest arendustest jätkati seakasvatajatele mõeldud tarkvara Possu ümberprogrammeerimisega, mis on plaanis 2021. aastal kasutusse võtta.

2020. aastal osaleti rahvusvahelises lihaveiste geneetilise hindamise (Interbeef) pilootprojektis. Pilootprojektis osaleti kahe tõu (aberdiin angus ja limusiin) andmetega. Edasised sammud (mitme tõu ja mitme tunnusega) otsustatakse koostöös Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistuga 2021. aastal.

2021. aasta 1.jaanuaril jagunesid kliendid järgmiselt (sulgudes seis vastavalt 01.01.2020, 01.01.2019, 01.01.2018, 01.01.2017 ja 01.01.2016):

435 klienti piimaveiste jõudluskontrollis (478 klienti; 515 klienti; 549 klienti; 578 klienti; 648 klienti)

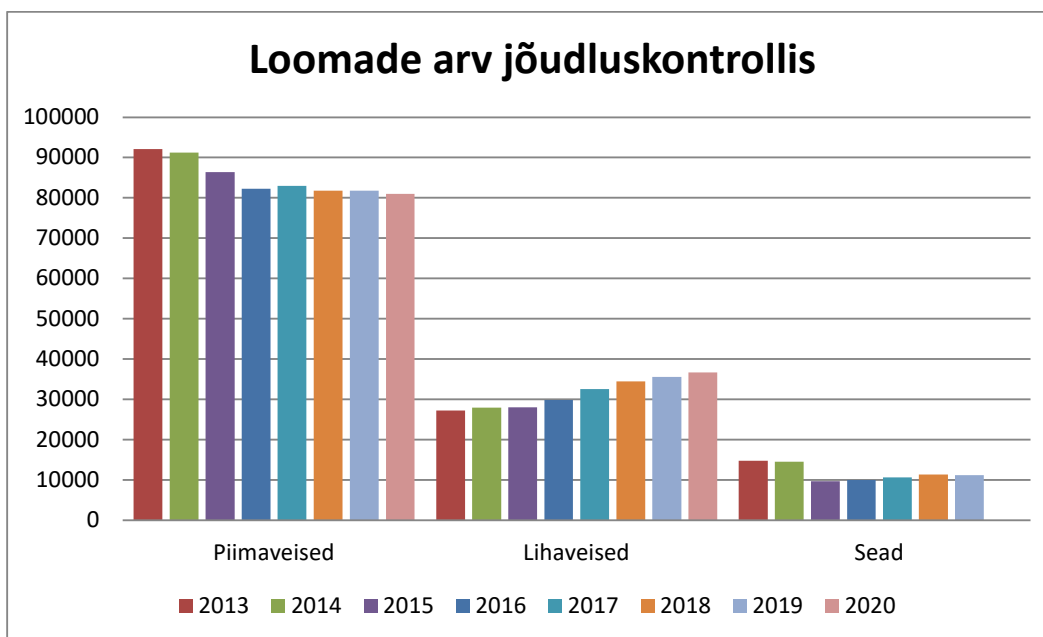
459 klienti lihaveiste jõudluskontrollis (470 klienti, 456 klienti, 442 klienti, 405 klienti; 393 klienti)

28 klienti sigade jõudluskontrollis (26 klienti, 27 klienti, 29 klienti, 24 klienti; 23 klienti)

12 piimatööstust (15 piimatööstust (2020. ja 2019. aastal), 16 piimatööstust ning 17 piimatööstust (2017. ja 2016. aastal))

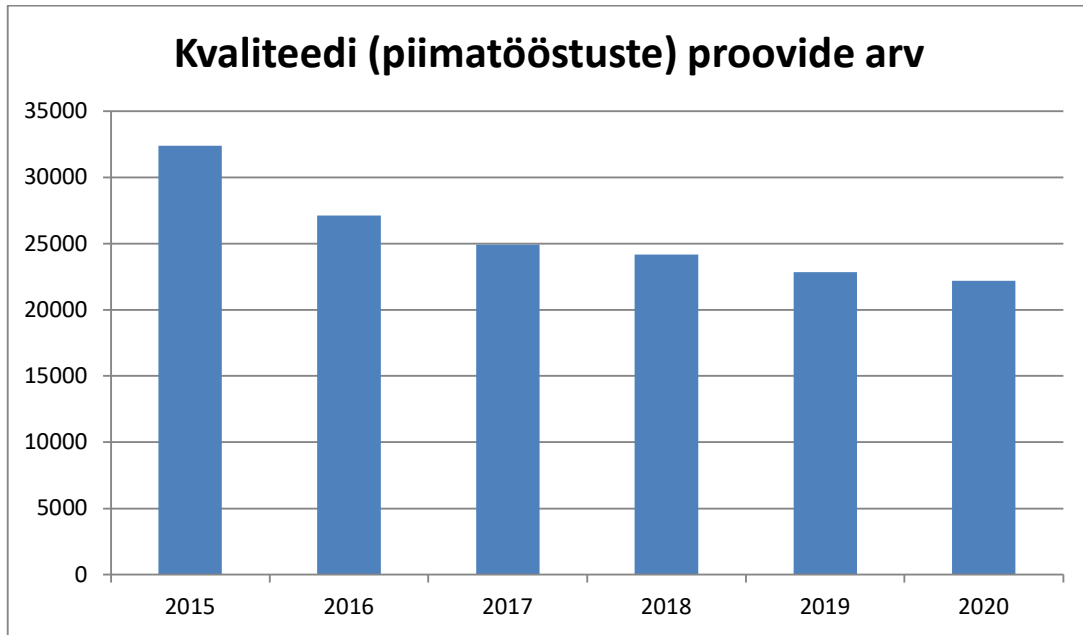
Loomade arvud jõudluskontrollis

Aktsiaseltsil on kolm suuremat kliendirühma loomakasvatuses: piimaveise-, lihaveise- ning seakasvatajad. Teenuste pakkumine neile kliendirühmadele on otseses sõltuvuses loomade arvust.

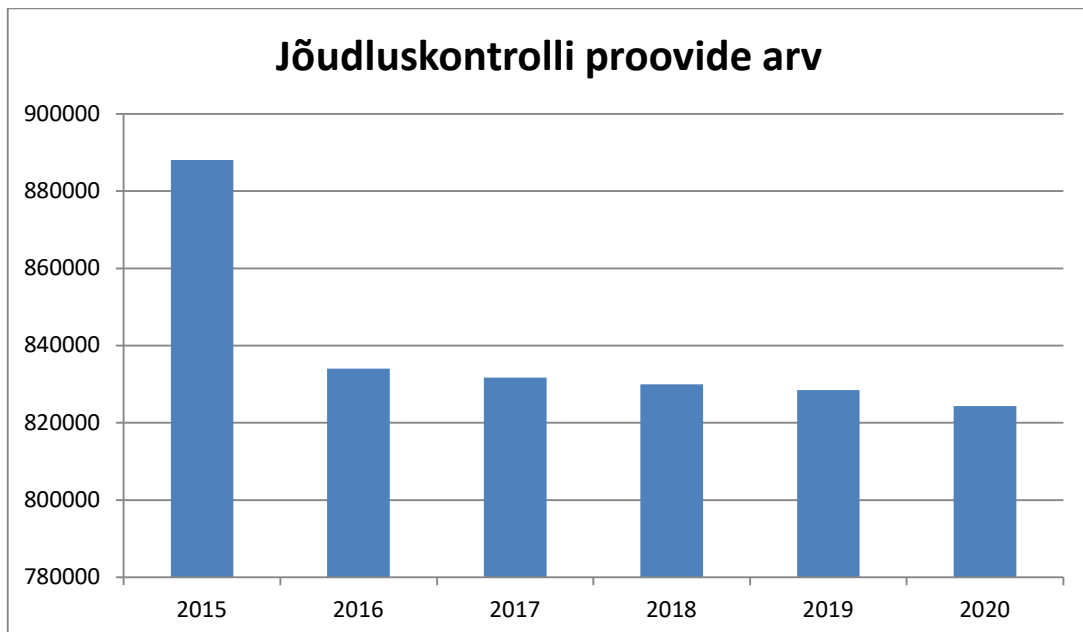
Piimaanalüüside arvud

Piimalaboris tehtavad piimaanalüüsid jagunevad jõudluskontrolli proovideks, piimatööstustele tehtavateks proovideks ning lisateenusteks. Lisateenusteks on Mastiit 16, Tiinuse test piimast, BAK4, BHB määramine ning somaatiliste rakkude eristamine (SRE).

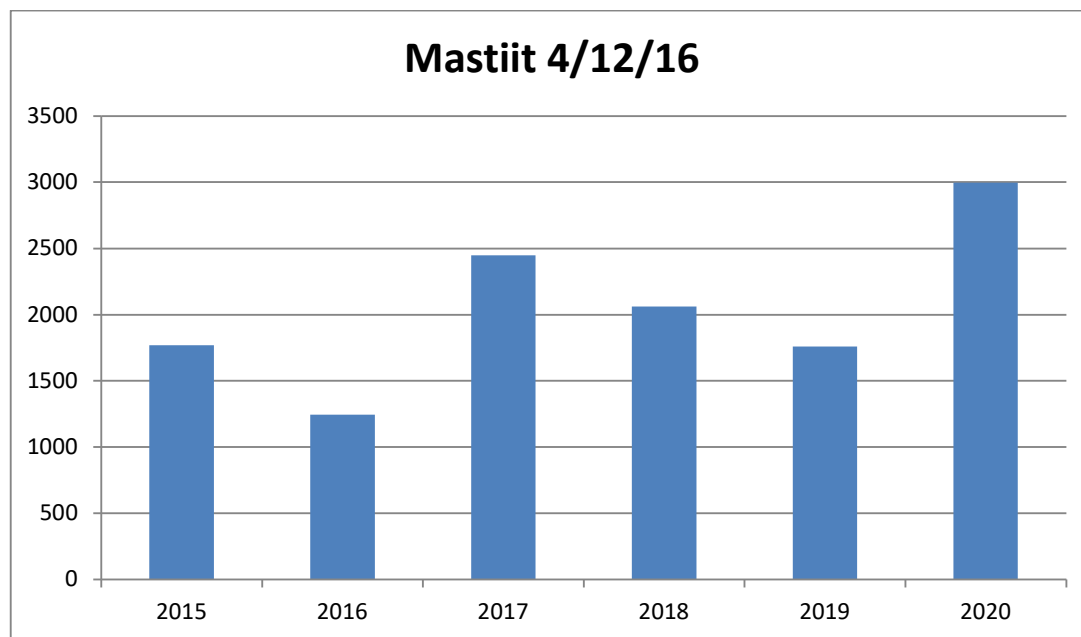
Piimatööstustele tehtavate kvaliteediproovide arvud on vähenenud seoses piimatootjate vähenemisega (32 387 proovi 2015. aastal, 27 124 proovi 2016. aastal, 24 904 proovi 2017. aastal, 24 174 proovi 2018. aastal, 22 837 proovi 2019. aastal ning 22 185 proovi 2020. aastal).

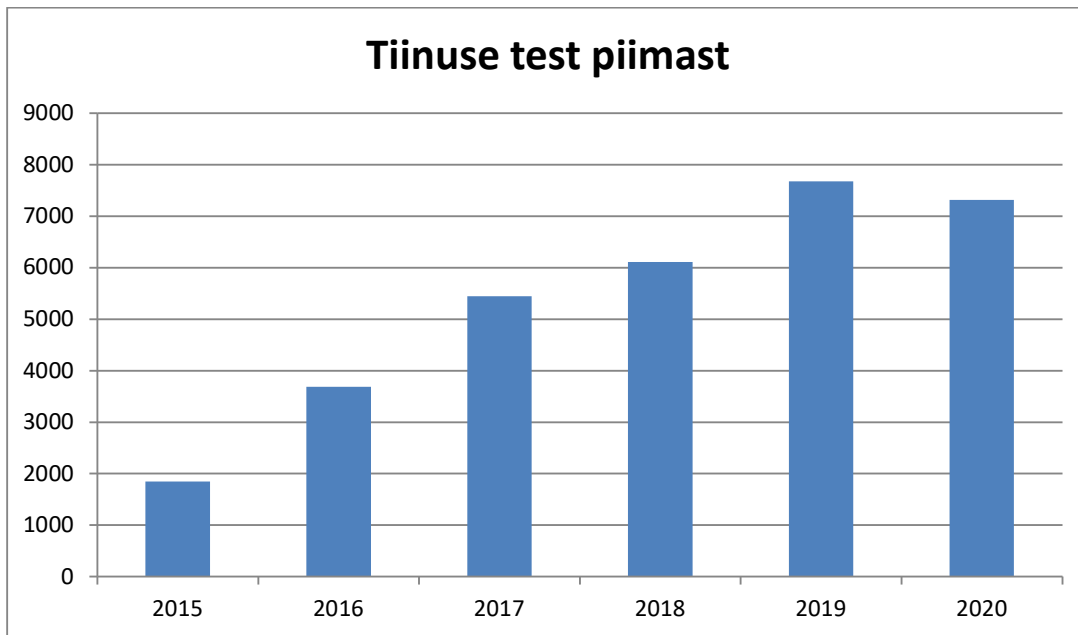
Jõudluskontrolli proovide arv on seotud otseselt piimalehmade arvuga jõudluskontrollis. Kuna piimalehmade arv on Eestis tervikuna vähenenud, mis omakorda on mõjutanud lehmade arvu jõudluskontrollis, siis on ka proovide arv vähenenud (888 000 proovi 2015. aastal, 834 050 proovi 2016. aastal, 831 720 proovi 2017. aastal, 830 008 proovi 2018. aastal, 828 436 proovi 2019. aastal ning 824 324 proovi 2020. aastal).

Lisateenuste arv on samuti seotud piimalehmade arvuga, aga kindlasti ka piimandussektori majandusliku olukorraga. 2018. aasta alguses alustati teenuse BAK4 pakkumist juba Mastiit 16 teenuse pakkumisel kasutuses oleva PCR tehnoloogia ja seadmete baasil. Kahjuks ei ole BAK4 leidnud piimatootjate seas head vastuvõttu ning 2020. aasta proovide arv jäi tagasihoidlikuks. Mastiit 16 teenuse kasutamisel on proovide arv märgatavalt suurem võrreldes möödunud aastatega, mis on seotud ühe suurkliendi proovide arvuga.

Teenuse mahu kasvu näitab teenus „Tiinuse test piimast“, mille kasutamine on varasemalt suurenenud aasta-aastalt, kuid 2020. aastal jäis mõnevõrra langusesse võrrelduna 2019. aastaga. Lisateenuste proovide arvud on olnud võrrelduna 2019., 2018., 2017., 2016. ja 2015. aastaga (vastavalt sulgudes) järgmised: 'Tiinuse test piimast' 7315 (7681, 6108, 5446, 3688 ja 1847) proovi, 'Mastiit 16/12/4' 2996 (1758, 2061, 2446, 1246 ja 1770) proovi.

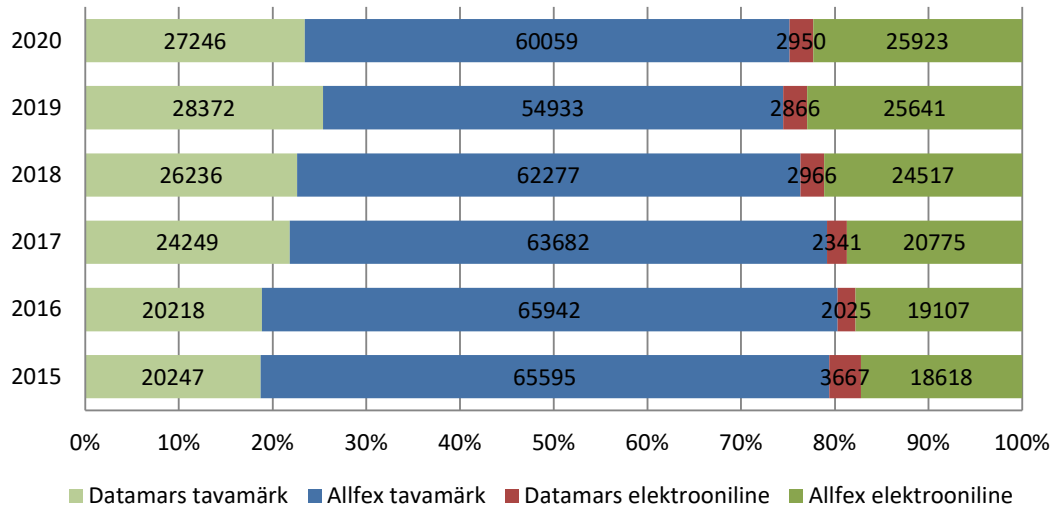

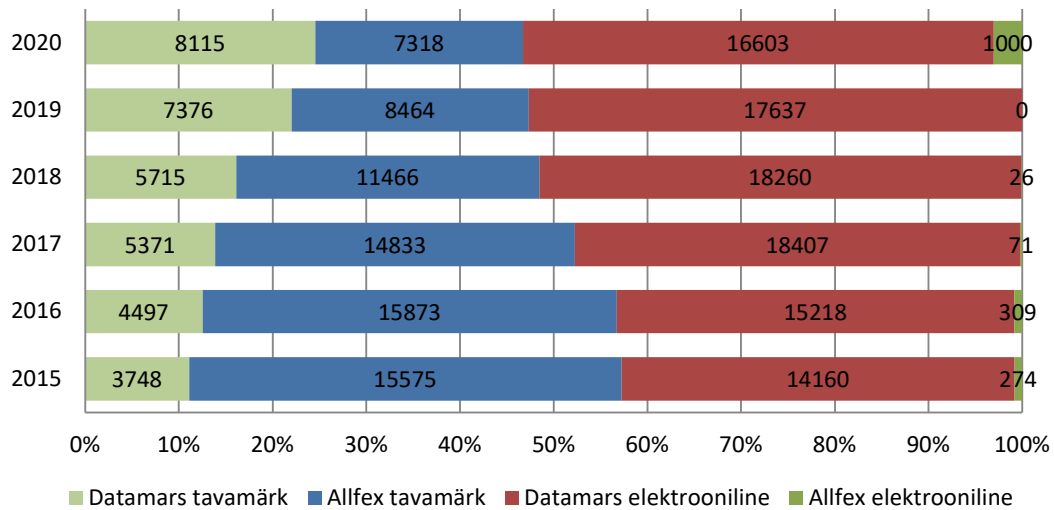
Märgistamisvahendite müük

Märgistamisvahendite ehk kõrvamärkide müük sõltub otseselt põllumajandusloomade (veised, lambad, kitsed ja ka sead) arvust Eestis. Kuna kitsede arv Eestis on väga väike ja sigade märgistamisel on ka teisi kõrvamärkide pakkujaid turul, siis põhiosa kõrvamärkidest müüakse veistele ja lammastele. Veiste kõrvamärkide müük 2020. aastal on mõnevõrra suurenenud võrreldes 2019. aastaga (vastavalt 116 638 ja 112 292 kõrvamärgi paari) ja ületab 2018., 2017., 2016. ning 2015. aasta müüginumbrid (vastavalt 115 996, 111 047, 107 292 ja 108 127 kõrvamärgi paari). Lammaste kõrvamärkide müük on võrreldes varasemate aastatega vähenenud. Lammastele müüdi 2020. aastal 32 036, 2019. aastal 33 496, 2018. aastal 35 667, 2017. aastal 38 682, 2016. aastal 35 897 ning 2015. aastal 33 757 kõrvamärgi paari. 2018. aasta alguses korraldas Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS riigihanke (194481) 'põllumajandusloomade identifitseerimisvahendite ostmiseks' ning hankeleping sõlmiti kahe kõrvamärkide tootjaga - Allflex Europe ja Datamars. Kõrvamärgid jagunevad tavamärkideks ja elektroonilisteks kõrvamärkideks. Elektrooniliste kõrvamärkide osas on varasemalt toimunud turuosa suurenemine veistel ja ka lammastel, 2020. aastal on aga olnud stabiliseerumine ning elektrooniliste märkide osakaal ei ole tõusnud. Veiste elektrooniliste kõrvamärkide osakaalud 21% 2017. aastal, 24% 2018. aastal ning 25% 2019. ja 2020. aastal), lammastel 48% 2017. aastal, 51% 2018. aastal ja 52% 2019. ning 2020. aastal. Turuosad erinevate kõrvamärgi tootjate vahel on viimastel aastal veiste kõrvamärkide osas suhteliselt sarnane, lammaste märgistamisel on suurenenud Datamarsi kõrvamärkide osakaal.

Veiste kõrvamärkide turuosa

Lammaste kõrvamärkide turuosa

Peamised finantssuhtarvud

Peamised suhtarvud majandusaasta kohta ja nende arvutamise meetoodika.

	Strateegilised eesmärgid 2020	Tegelik 31.12.2020	Tegelik 31.12.2019
Omakapitali rentaablus	5%	6,7 %	6,2 %
Omakapitali osakaal kogukapitalist (mitte alla)	>70%	93,8%	94,3%
Puhaskasumi marginaal	4	5,5%	5,5%
Likviidsus ehk maksevõime üldine tase	>3	8,2	8,0

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Omakapitali rentaablus: $\text{puhaskasum/omakapital} * 100$

Omakapitali osakaal kogukapitalist: $\text{omakapital/netovõlg+omakapital} * 100$

Puhaskasumi marginaal: $\text{puhaskasum/müügitulu} * 100$

Likviidsus: käibevara/lühiajalised kohustused

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS koostab finantsaruanded kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendiga.

Juhatuse koostatud 2020. aasta majandusaasta aruannet auditeerib sõltumatu vandeaudiitor.

Eesmärgid 2021.a majandusaastaks

Pidurdusainete määramisel otsitakse võimalusi uue meetodika kasutuselevõtmist, et parandada pakutava teenuse kvaliteeti ning parandada analüüside täpsust.

Laboriteenuste osas jätkatakse soomaatiliste rakkude diferentseerimise teenuse propageerimist piimaveiste klientide hulgas.

Igapäevase teenuste osas on eesmärk suurendada paberivaba teenuse kasutajate osakaalu.

Tarkvara arenduste osas jätkatakse Vissukese igapäevast arendamist ning eesmärk on Possu tarkvara uue versiooni valmimine. Possu tarkvara osas minnakse üle lauarvuti tarkvaralt interneti tarkvarale, mis toob endaga kaasa uue süsteemi arendamise. Eesmärk on palgata lisatööjõudu tagamaks lihaveiste jõudluskontrolli tarkvara Liisu arenduste jätkamine. Lisaks tarkvara arendamisele on plaan korraldada klientidele ka olemasolevate tarkvarade tutvustamiseks õppepäevi.

Lihaveisekasvatajatele pakutavate teenuste osas on plaanis liituda lihaveiste rahvusvahelise geneetilise hindamisega (Interbeef).

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	492 636	406 641	2
Nõuded ja ettemaksud	125 155	127 348	3
Varud	66 661	86 374	4
Kokku käibevarad	684 452	620 363	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	659 104	738 497	6
Immateriaalsed põhivarad	5 200	6 500	7
Kokku põhivarad	664 304	744 997	
Kokku varad	1 348 756	1 365 360	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	83 127	77 400	9
Kokku lühiajalised kohustised	83 127	77 400	
Kokku kohustised	83 127	77 400	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	991 955	991 955	12
Kohustuslik reservkapital	17 533	13 520	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	171 304	202 224	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	84 837	80 261	
Kokku omakapital	1 265 629	1 287 960	
Kokku kohustised ja omakapital	1 348 756	1 365 360	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Müügitulu	1 549 183	1 453 900	13
Muud äritulud	5 594	15 683	14
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-376 450	-328 449	15
Mitmesugused tegevuskulud	-236 994	-259 297	16
Tööjõukulud	-741 788	-700 771	17
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-89 522	-92 583	6,7
Ärikasum (kahjum)	110 023	88 483	
Intressitulud	17	59	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	110 040	88 542	
Tulumaks	-25 203	-8 281	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	84 837	80 261	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS majandusaasta aruanne on tehtud perioodi kohta 01.01.2020 - 31.12.2020. Aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendiga. Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Raamatupidamise aruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist välja arvatud juhtudel, mida kirjeldatakse alljärgnevates arvestuspõhimõtetes. Kasumiaruanne on koostatud kasumiaruande skeem number 1 alusel.

Kuigi Raamatupidamise seadus võimaldab koostada väikeettevõtjal lühendatud aastaaruande versiooni, on antud aruanne koostatud keskmise suurusega ettevõtte standarditele vastavalt.

Raha

Rahana kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimalusel iga ostja kohta eraldi. Kui nõude laekumise tõenäosust hinnata ei osata, kasutatakse nõude hindamisel ligikaudset meetodit. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena. Kui nõude laekumine on täiesti ebarealistlik, tunnistatakse nõue lootusetuks.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varusid hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude soetusmaksumuse arvestamisel ja kulusse kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara võetakse soetamisel bilansis arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ostuhinda ning otseselt soetamisega seotud kulusid (näiteks projekteerimine, transport, paigaldamine, katsetamine) kuid välja arvatud maksud, lõivud ja muud riigiasutuste poolt seaduse alusel võetavad tasud.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kapitaliseerimise alampiir on alates 31.10.2016 5000 eurot (ilma käibemaksuta), välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest. Väiksema soetusmaksumusega objektide ostuhind kajastatakse perioodikuluna. Objektide üle, mille soetusmaksumus jääb vahemikku vähemalt 500 kuni 4999 eurot ning mille kasulik eluiga on pikem kui üks aasta, peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalse põhivara objektide soetusmaksumus amortiseeritakse üldjuhul kulusse nende kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa. Vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Vara hakatakse amortiseerima tema kasutuselevõtmise hetkest ning seda tehakse kuni täieliku amortiseerumiseni või tema eemaldamiseni kasutusest. Kasutatud põhivara soetamisel määratakse tema amortisatsioon igale objektile eraldi, lähtudes tema kasutuseast.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	50 aastat
Masinad ja seadmed	2-10 aastat

Immateriaalne põhivara	10 aastat
------------------------	-----------

Rendid

Ettevõttes on kasutusel kasutusrendilepingud.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi kohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Sihtfinantseerimine

Tegevuse sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Sihtfinantseerimine kajastatakse nõudena, kui sihtfinantseerimise tulu on tekkinud, aga laekumine ei ole toimunud.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital, mis moodustab vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel. Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Maksustamine

Vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele Eestis ettevõtte kasumit ei maksustata, kasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendide väljamakse summast. Alates 01.01.2019 on regulaarselt makstavate dividendide tulumaksumäär 14/86.

Seotud osapooled

Seotud isikuteks loetakse omanikke, tegev- ja kõrgem juhtkonda, ning eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha	29	8
Raha pangas	492 607	406 633
Kokku raha	492 636	406 641

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	118 797	118 797
Ostjatelt laekumata arved	131 858	131 858
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-13 061	-13 061
Muud nõuded	976	976
Ettemaksed	5 382	5 382
Tulevaste perioodide kulud	5 382	5 382
Kokku nõuded ja ettemaksed	125 155	125 155
	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	118 064	118 064
Ostjatelt laekumata arved	132 074	132 074
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-14 010	-14 010
Muud nõuded	3 966	3 966
Ettemaksed	5 318	5 318
Tulevaste perioodide kulud	5 175	5 175
Muud makstud ettemaksed	143	143
Kokku nõuded ja ettemaksed	127 348	127 348

Ostjatelt laekumata arved, maksetähtaeg ületatud üle 3 kuu, 14 895 eur.

Ostjatelt laekumata arved, maksetähtaeg ületatud 1-3 kuud, 16 763 eur.

Ostjatelt laekumata arved, maksetähtaeg ületatud kuni 1 kuu, 26 664 eur.

Ostjatelt laekumata arved, maksetähtaeg saabumata, 73 535 eur.

Muude nõuete all kajastatakse saamata sotsiaalkindlustushüvitis summas 646 eur, käibemaks ettemaksetelt 77 eur, makstud tagatis 200 eur ja ettemakstud puhkusetasu summas 53 eur.

Tulevaste perioodide kulude all on kajastatud Oracle tarkvara aastalitsentsi ettemaks perioodi 2021 eest.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Müügiks ostetud kaubad	66 066	86 114
Ettemaksed varude eest	595	260
Kokku varud	66 661	86 374

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	25 333	18 784
Üksikisiku tulumaks	6 618	5 907
Erisoodustuse tulumaks	311	1 912
Sotsiaalmaks	14 138	15 677
Kohustuslik kogumispension	563	481
Töötuskindlustusmaksed	718	639
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	47 681	43 400

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed		
31.12.2018							
Soetusmaksumus	3 850	322 150	39 217		738 290	777 507	1 103 507
Akumuleeritud kulum		-26 846	-24 660		-243 068	-267 728	-294 574
Jääkmaksumus	3 850	295 304	14 557		495 222	509 779	808 933
Ostud ja parendused			24 083			24 083	24 083
Amortisatsioonikulu		-6 443	-8 020		-76 820	-84 840	-91 283
Müügid (jääkmaksumuses)			-3 236			-3 236	-3 236
31.12.2019							
Soetusmaksumus	3 850	322 150	50 567		732 290	782 857	1 108 857
Akumuleeritud kulum		-33 289	-23 183		-313 888	-337 071	-370 360
Jääkmaksumus	3 850	288 861	27 384		418 402	445 786	738 497
Ostud ja parendused				10 952		10 952	10 952
Amortisatsioonikulu		-6 443	-5 794	-1 666	-74 319	-81 779	-88 222
Müügid (jääkmaksumuses)			-2 123			-2 123	-2 123
31.12.2020							
Soetusmaksumus	3 850	322 150	39 083	10 952	732 290	782 325	1 108 325
Akumuleeritud kulum		-39 732	-19 616	-1 666	-388 207	-409 489	-449 221
Jääkmaksumus	3 850	282 418	19 467	9 286	344 083	372 836	659 104

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2020	2019
Masinad ja seadmed	5 900	3 883
Transpordivahendid	5 900	3 883
Kokku	5 900	3 883

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2018		
Soetusmaksumus	13 000	13 000
Akumuleeritud kulum	-5 200	-5 200
Jääkmaksumus	7 800	7 800
Amortisatsioonikulu	-1 300	-1 300
31.12.2019		
Soetusmaksumus	13 000	13 000
Akumuleeritud kulum	-6 500	-6 500
Jääkmaksumus	6 500	6 500
Amortisatsioonikulu	-1 300	-1 300
31.12.2020		
Soetusmaksumus	13 000	13 000
Akumuleeritud kulum	-7 800	-7 800
Jääkmaksumus	5 200	5 200

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019
Kasutusrendikulu	20 851	23 069
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2020	31.12.2019
12 kuu jooksul	19 201	16 894
1-5 aasta jooksul	35 460	44 356

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	17 221	17 221	
Võlad töövõtjatele	16 017	16 017	10
Maksuvõlad	47 681	47 681	5
Muud võlad	1 747	1 747	
Muud viitvõlad	1 747	1 747	
Saadud ettemaksed	461	461	
Muud saadud ettemaksed	461	461	
Kokku võlad ja ettemaksed	83 127	83 127	

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	18 319	18 319	
Võlad töövõtjatele	12 766	12 766	10
Maksuvõlad	43 400	43 400	5
Muud võlad	1 772	1 772	
Muud viitvõlad	1 772	1 772	
Saadud ettemaksed	1 143	1 143	
Kokku võlad ja ettemaksed	77 400	77 400	

Lisa 10 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Töötasude kohustis	2 509	2 551	
Puhkusetasude kohustis	13 508	10 215	
Kokku võlad töövõtjatele	16 017	12 766	9

Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	205 283	224 049
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	46 616	54 423
Kokku tingimuslikud kohustised	251 899	278 472

Maksimaalsed võimalikud väljamakstavad dividendid pärast seda, kui reservkapitali on kantud 1/20 puhaskasumist.

Lisa 12 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Aktsiakapital	991 955	991 955
Aktsiate arv (tk)	991 955	991 955
Aktsiate nimiväärtus	1	1

Aktsionärid on:

Maaeluministerium - aktsiakapital 925 605 eurot, tasutud mitterahalise sissemaksena.

Eesti Tööloomakasvatavate Ühistu - aktsiakapital 30 000 eurot.

Eesti Tõusigade Aretusühistu - aktsiakapital 15 000 eurot.

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda - aktsiakapital 20 000 eurot.

Eraisikud - aktsiakapital 1 350 eurot.

Lisa 13 Müügitulu

(eurodes)

	2020	2019
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 549 183	1 452 988
Läti	0	12
Itaalia	0	900
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 549 183	1 453 900
Kokku müügitulu	1 549 183	1 453 900
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Labori teenused	627 413	556 748
Andmete töötlemine ja säilitamine	249 036	241 659
Lihaveiste jõudluskontroll	26 341	24 669
Aretusteenus	307 962	311 199
Kaupade müük	338 431	319 625
Kokku müügitulu	1 549 183	1 453 900

Müügitulu kliendigruppide lõikes:

Meiereid 99 067

Piimaveisekasvatavad 729 211

Lihaveisekasvatavad 60 653

Kaupade müük kõigi kauabgruppide lõikes 338 431

Aretusorganisatsioonid 307 962

Muud kliendid 13 859

Lisa 14 Muud äritulud

(eurodes)

	2020	2019
Teadmussirde ja teavitustoetus PRIA	1 488	14 414
Põhivara müük	3 760	623
Muud	346	646
Kokku muud äritulud	5 594	15 683

Lisa 15 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2020	2019
Kaup	207 819	196 489
Erivahendid laboratooriumile	8 093	11 565
Kemikaalid laboratooriumile	160 538	120 395
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	376 450	328 449

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2020	2019
Mitmesugused bürookulud	53 533	62 005
Uurimis- ja arengukulud	1 560	1 248
Lähetuskulud	910	7 684
Koolituskulud	115	3 226
Ruumide kulud	65 199	64 677
Sõidukite majandamise kulud	55 615	66 025
IT kulud	27 597	24 989
Töömashinate ja seadmete majandamise kulud	3 708	4 583
Meditsiinikulud	3 508	2 239
Eririietus	2 934	1 553
Inventar	8 239	6 992
Liikmemaksud	14 076	14 076
Kokku mitmesugused tegevuskulud	236 994	259 297

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	547 717	508 511
Sotsiaalmaksud	185 090	175 454
Muud	8 981	16 806
Kokku tööjõukulud	741 788	700 771
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	31	32
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	30	31
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Lisa 18 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2020		2019	
	Maksustatav summa	Tulumaks	Maksustatav summa	Tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	107 168	25 203	35 366	8 281
Kokku	107 168	25 203	35 366	8 281

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2020	31.12.2019	
	Nõuded	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	17 585	22 044	2 264
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	990	990	

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020		2019	
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste müügid
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 004	331 353	30 746	307 915
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad		9 900		9 900

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2020	2019
Arvestatud tasu	49 306	45 776

Müügid tegev- ja kõrgema juhtkonna valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtjatele:

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu - tõuraamatu andmete pidamine, jõudluskontroll, piimaveiste-, lihaveiste geneetiline hindamine summas 231 722 eur.

Eesti Tõusigade Aretusühistu - aretusregistri pidamine, sigade geneetiline hindamine summas 60 333 eur.

Struugade Hooldus MTÜ - lihaveiste jõudluskontroll ja kõrvamärgid summas 752 eur

FT Eesti Oü - lihaveiste jõudluskontroll ja kõrvamärgid summas 570 eur.

Matka Farm Oü - lihaveiste jõudluskontroll ja kõrvamärgid summas 459 eur

E-Piim Tootmine As - laborianalüüsid summas 37 517 eur

Ostud tegev- ja kõrgema juhtkonna valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtjatelt:

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda MTÜ - EPA näitus summas 2 004 eur

Müügid olulise osalusega juriidilisest isikust omanikele:

Maaeluministerium - 9 900 eur.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasu:

Arvestatud tasu juhatuse liikmele summas 36 902 eurot.

Arvestatud tasu nõukogule summas 12 404 eurot.